

TALANTU IZMANTOŠANA EIROPAS REĢIONOS

2023. gada janvāris

Kādas ir problēmas?

82 ES reģionus (ap 30 % ES iedzīvotāju) skar:

Straujš darbaspēka sarukums

Zems augstākās izglītības īpatsvars

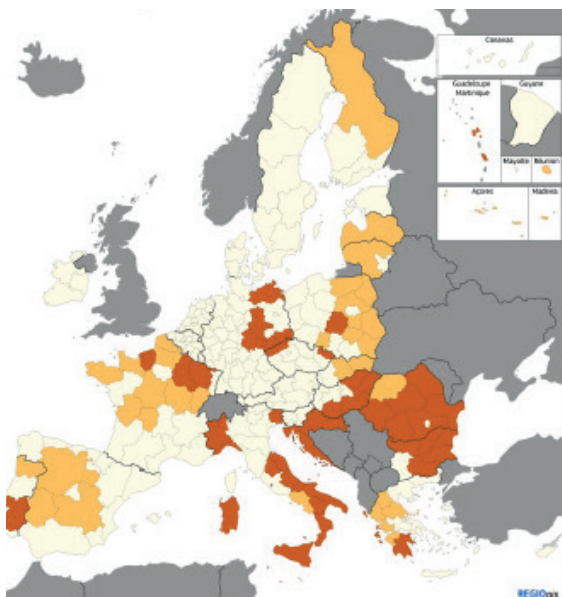

Jauniešu aizbraukšana

Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits

- ↳ no **2015.** līdz **2020.** gadam ES samazinājās par **3,5** miljoniem
- ↳ paredzams, ka līdz **2050.** gadam samazināsies par vēl **35** miljoniem

Briesmas nonākt “talantu attīstības strupceļā” (kad nav demogrāfiskās pārejas ietekmes kompensēšanai pietiekama kvalificētu darbinieku skaita)

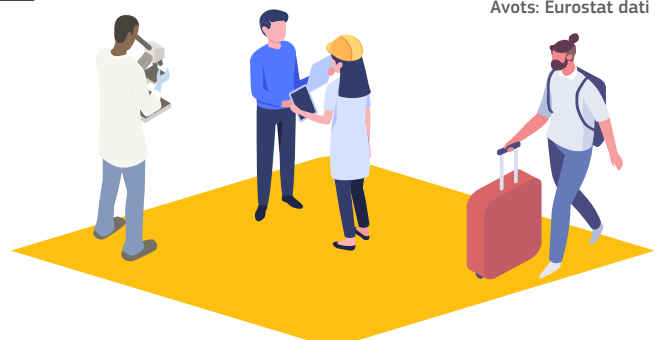

Reģioni, kuros mazinās darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits un nav pietiekama augstākās izglītības īpatsvara, un reģioni, kuros ir negatīva 15–39 g. v. cilvēku mobilitāte

Kategorija

- Darbspējas vecuma iedzīvotāju skaita sarukšana un augstākās izglītības īpatsvara atpalicība
- 15–39 gadus vecu cilvēku aizbraukšana
- Citi reģioni

Avots: Eurostat dati

Stimuli ES talantu attīstībai – kā “talantu kultivēšana” atbalstīs reģionus?

1. Jauns **izmēģinājuma projekts** 2023. gadā palīdzēs **reģioniem** izstrādāt un īstenot stratēģiju talantu apmācībai, pievilināšanai un pieturēšanai.

2. **Jauna iniciatīva “Gudra reģionu pielāgošanās demogrāfiskajai pārejai”** balstīs reģionus, kuri vietēji risina demogrāfiskās pārmaiņas.

3. Atbalsts no **Tehniskā atbalsta instrumenta** risinās darbības vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos un prasmju trūkumu.

4. **Tieša finansiāla palīdzība** no kohēzijas politikas programmām stimulēs inovāciju un iespējas augsti kvalificētam darbam.

5. **Jauns aicinājums pieteikt novatoriskas darbības “Eiropas pilsētiniatīvā”** izmēģinās vietējiem apstākļiem domātus risinājumus, ko pilsētas vadīs, lai izkoptu, pieturētu vai pievilinātu talantus.

6. **Signāli par ES iniciatīvām** informēs ieinteresētos reģionus par ES pētniecības, inovācijas, izglītības un jauniešu mobilitātes politiku.

7. **Pieredzes apmaiņa un labas prakses izplatīšana**

8. **Uzlabot analītiskās zināšanas**, lai atbalstītu pierādījumos balstītu politiku reģionu attīstībā un migrācijā.

Ziņojums par demogrāfiju

ES demogrāfiskās tendences

- 1** **Mājās strādājošo darbinieku īpatsvars** ES palielinājās no **1 no 7** cilvēkiem 2019. gadā līdz **1 no 5** cilvēkiem 2020. gadā. 2021. gadā gandrīz katrs ceturtais strādāja mājās.

- 2** **2050. gadā par 65 g. vecāku cilvēku** īpatsvars būs ap 30 %, salīdzinot ar 20 % tagad.

- 3** Pēc krituma Covid-19 pandēmijas laikā ir atsākusies paredzamā mūža ilguma pakāpeniska pagarināšanās. 2021. gadā **paredzamais mūža ilgums** ES tika lēsts **82,8 gadi** sievietēm un **77,2 gadi** vīriešiem.

- 4** **Mājsaimniecību skaits** Eiropā turpināja augt, bet mājsaimniecību vidējais lielums – rukt. Viencilvēka mājsaimniecības ir augušas visstraujāk – līdz vairāk nekā 70 miljoniem 2021. gadā.

- 5** 2020. gadā vidējais sievietes mūžā **piezimušo bērnu** skaits bija **1,5**, un tas ir krietni zem 2,1, kas nepieciešams, lai saglabātos stabils iedzīvotāju skaits.

- 6** **Eiropas iedzīvotāju īpatsvars pasaulē samazinās**, un **2070.** gadā tas būs ap **4 %** no pasaules iedzīvotāju skaita, salīdzinot ar 6 % tagad.

